

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Petr Vltavský
Téma práce:	Právní aspekty jednotek požární ochrany v rámci integrovaného záchranného systému
Rozsah práce:	131 590 znaků (dle prohlášení autora)
Datum odevzdání práce:	11.12.2020

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil za téma své diplomové práce „*Právní aspekty jednotek požární ochrany v rámci integrovaného záchranného systému*“, jejímž obsahem je právní rozbor postavení a činnosti jednotek požární ochrany při plnění úkolů v rámci zajišťování vnitřní bezpečnosti státu. Zvolené téma je originální, postavení a fungování složek integrovaného záchranného systému (dále „IZS“) při zdolávání mimořádných událostí je v současnosti bezesporu aktuálním tématem, které zasluhuje pozornost i z normativního pohledu, v rámci něhož zjevně není dostatečně zmapováno.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Postavení jednotek požární ochrany a jejich úkoly v IZS náleží jednak do oboru bezpečnosti a krizového řízení, zvolené téma má z podstaty věci též ve značné míře i právní, resp. správně-právní rozměr.

Aby autor uceleně postihl právní aspekty požárních jednotek požární ochrany v rámci IZS, musí si osvojit základní znalosti a pojmosloví z oblasti bezpečnosti a krizového řízení, ale především se zorientovat ve složitém souboru vnitřně provázaných právních předpisů zákonné a podzákoné úrovně. Tyto předpisy pak upravují jednak organizační strukturu složek IZS a postavení jednotek požárních ochrany v ní, ale současně i zakotvují svěřené pravomoci a úkoly, které mají tyto jednotky plnit. Orientaci v problematice ztěžuje i nepřilíš velké množství odborné právní literatury. Vyjma komentářové literatury k některým dotčeným předpisům v podstatě neexistují literární prameny, jež by se komplexně zabývaly postavením vykonavatelů veřejné správy (popř. dalších subjektů) v IZS a formami správních činností při plnění úkolů v rámci IZS.

V souladu s avizovaným pojetím práce musel dále autor v návaznosti na teoretickou část práce vytyčit cíle kvalitativního výzkumu, a v souvislosti s tím vymezit okruh respondentů, artikulovat otázky a následně výsledky zkoumání vyhodnotit. Oba zvolené přístupy ke zpracování práce jsou vzhledem k vytyčenému cíli zvoleny adekvátně.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce je členěna na úvod, 5 kapitol a závěr, z obsahového hlediska pak sestává z analytické části (kapitoly 1-3), závěru analytické části (kap. 4), z výzkumné části (kapitola 5), po níž následuje celkový závěr práce. Struktura práce je vhodně zvolena, rozsah jednotlivých kapitol je vyvážený, souslednost teoretické a následně aplikačně-praktické části je logická, resp. v zásadě jediná možná.

4. Vyjádření k práci

Autor si vytkl za cíl komplexně zhodnotit krizovou legislativu, upravující postavení a činnost jednotek požární ochrany při plnění úkolů v rámci IZS. Z obsahu a struktury práce je zřejmé, že autor při zpracování práce postupoval systematicky. V 1. části práce je vhodně podán základní rámec problematiky, tedy přehled základních a ostatních složek IZS včetně jejich věcného vymezení. Jde sice převážně o popisnou část práce, která je však rozpracována vyčerpávajícím způsobem a ve značném detailu, a jíž tak obsahově nelze nic zásadního vytknout.

Na to navazuje 2. část práce, kde se autor již konkrétně zabývá věcným vymezení jednotek požární ochrany v systému složek IZS, jejich organizační strukturou a kategorizací, jakož i jejich personálním zajištěním. Přehled a bližší popis jednotlivých druhů jednotek požární ochrany jsou zpracovány kvalitně a vskutku důkladně, u některých druhů jednotek by však zasloužilo kategorizovat, jaké mají postavení v jednotlivých (sub)systémech veřejné správy.

Další 3. část práce rozebírá legislativní nastavení spolupráce jednotlivých složek IZS a režim vzájemné spolupráce a koexistence jednotek požární ochrany, institut velitele zásahu včetně jeho postavení, jednotlivých oprávnění a povinností, a též postavení, oprávnění a povinnosti řadových hasičů. I zde si však dovolím poznamenat, že některé podkapitoly týkající se zásahové/terénní činnosti jednotek požární ochrany by zasloužily větší teoretický nadhled autora, resp. důkladnější postižení teoretických (správně-právních) souvislostí zkoumaného tématu. Na některých místech však tak autor činí, kupř. pokud jde o klíčovou problematiku kolize s ústavně-zaručenými právy a svobodami jednotlivce.

Shrnující 4. část obsahuje dílčí závěr práce, resp. závěr teoretické části, kde jsou uceleně shrnuty dosavadní poznatky autora z předešlého textu.

Jde-li o 5. část práce, deklarovaným dílčím cílem práce bylo současně zhodnotit aplikaci předmětné části krizové legislativy v praxi. Tuto snahu autora lze jednoznačně kvitovat. Byť se čtenáři práce může vkrádat otázka, zda spočívá těžiště práce v kvalitativní (analytické) části, či jej naopak tvoří 5. část zacílená na aplikační praxi, po mém soudu jde o dvě rovnocenné součásti práce, kdy aplikační část tvoří vhodnou nadstavbu předchozího právního rozboru. V 5. části práce autor postupoval metodou dotazníkového šetření. Čerpat poznatky o aplikační praxi touto formou přímo u daného vykonavatele veřejné správy je bezesporu legitimní přístup, autor postupoval uvážlivě, korektně a transparentně (viz příložené přílohy, str. rozsah 63-71). Z hlediska obsahu lze spíše než o uceleném a rozsáhlém souboru dat hovořit o získané zpětné vazbě z aplikační praxe hasičského záchranného sboru. Nesporně však jde o cenné poznatky z praxe, které autor poctivě uspořádal a zprostředkoval čtenáři. V závěru práce autor shrnul učiněná zjištění z teoretické části a vhodně je provázal s poznatky z aplikační části.

V jednotlivostech lze dále zmínit následující:

- Str. 1 „*Zajišťování bezpečnosti patří do působnosti, jak vrcholných orgánů moci výkonné(...)*“, vrcholným orgánem výkonné moci je striktně vzato dle čl. 67 Ústavy ČR pouze vláda,
- Str. 1 „*územně samosprávné celky*“, přesněji jde o územní samosprávné celky,
- Listinu základních práv a svobod nelze považovat za „*ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod*“, jak je uvedeno v seznamu zkratk,
- označení ministerstva „*Ministerstvo zdravotnictví ČR*“ (str. 8), dodatek „*ČR*“ platné právní předpisy neobsahují (srov. zák. č. 2/1969 Sb.), ani takové označení již nemá opodstatnění,
- str. 4, u zmínky o jednotkách požární ochrany zařazené do plošného pokrytí měla být doplněna informace, že jde o plošné pokrytí (alokaci jednotek) na území kraje, to je však dovysvětleno v následujícím textu v podkapitole 1.1.4. a dále v 2. části práce,

- str. 9, „Zdravotnická záchranná služba má tedy naprosto jasně vymezenou působnost a je nad vši pochybnost zřejmé, že má velice významné postavení v rámci IZS. Dokonce dle statistik je to nejvíce využívaná složka IZS“, takový závěr není příliš podložen, v poznámce p.č. 28 jde pouze o tiskovou zprávu pražské záchranné služby, navíc jde o regionální statistická data,
- pro lepší orientaci čtenáře by některé odkazy v poznámkách pod čarou zasloužily odkaz na konkrétní odstavec, tím spíše pak v případě definičních ustanovení dotčených právních předpisů (např. p.p.č. 7, 134..),
- na str. 14 se autor zabývá dělbou úkolů a koordinací činnosti obecní policie a Policie České republiky, v souvislosti s tím by bylo zajímavé znát názor autora na koexistenci obecní (popř. městské) policie a policie České republiky a její funkčnost,
- str. 15 – ve vztahu k pojednání o Horské službě stojí za dovysvětlení, jak lze její postavení a činnost doktrinálně kategorizovat z pohledu správního práva,
- str. 16-17 – (podkapitola 1.2.5. „Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby“): „Pod tyto služby budou však nejčastěji řazeny služby plynárenské, vodárenské, transportní atd. Jak je patrné, tak zde vykonávají povinnost státu i soukromé subjekty. S těmito subjekty jsou často uzavírány smlouvy, které stanovují podmínky spolupráce se složkami IZS.“, resp. (podkapitola 1.2.7. „Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím“): „Nejvýznamnější spolky působící v tomto odvětví jsou Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Český červený kříž, Česká a Moravská hasičská jednota, Svaz záchranných brigád kynologů ČR a Speleologická záchranná služba České speleologické společnosti. S těmito subjekty jsou v některých případech uzavírány smlouvy, které upravují spolupráci se složkami IZS.“, jaká je dle mínění autora právní povaha těchto smluv z pohledu dualismu práva ?
- str. 28 a 29 – autor správně reflektuje rozdíly v režimu zaměstnávání příslušníků různých jednotek požární ochrany – služebním poměrem dle zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů počínaje, přes pracovněprávní poměr v režimu zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce, až po dobrovolnickou činnost vykonávanou zcela mimo pracovněprávní vztah,
- na str. 29 autor konstatuje, že výkon služby v JPO kat. III je prováděn na základě různých dohod o činnosti v jednotce jakožto inominátních smluv ve smyslu § 1746 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v p.p.č. 111 je pak bez bližšího vysvětlení zmínka o „Městské části Praha-Dáblice“, zde by zasluhovalo doplnit, zda jde o poznatek z praxe, či jen právní názor autora,
- poukazuje-li autor v závěru teoretické části (str. 42) na „velice výraznou faktickou náročnost výkonu funkce velitele zásahu“, není zřejmé, zda autor zastává stanovisko, že lze daný problém řešit v normativní rovině, a případně jak by měla být předmětná úprava kultivována,
- na str. 53 (celkový závěr práce) autor poukazuje na absenci donucovací pravomoci hasiče, považuje autor tento stav za deficitní, a pokud ano, jaké by mělo být řešení *de lege ferenda* ?

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Vytyčený cíl práce se autorovi podařilo splnit.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Není důvod jakkoli pochybovat o tom, že předložená práce je originálním dílem autora.
Logická stavba práce	Struktura práce a souslednost jednotlivých kapitol odpovídají vytyčenému cíli.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor pro účely zpracování práce shromáždil relevantní zdroje, které náležitě cituje. Cizojazyčné zdroje nejsou s ohledem k zaměření práce využity.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autor v potřebném detailu postihl právní aspekty jednotek požární ochrany v rámci integrovaného záchranného systému.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Vlastní text práce je přehledně členěn, aplikační část je vhodně doplněna přílohami. Seznam literatury mohl být uspořádán.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je na dostačující úrovni, místy se vyskytují formulační neobratnosti, příležitostně pak formální chyby (kupř. str. 4, 5, 7 atd.), chyby v názvech předpisů (kupř. zákon č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu, zákon č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povolání atd.), číslování některých zákonů neodpovídá sbírkovým číslům (kupř. zákon č. 12/2012 Sb., o Celní správě České republiky, kdy jde o zák. č. 17/2012 Sb.).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Nad rámec dílčích otázek v textu by měl autor na ústní obhajobě zodpovědět, zda ze zjištěných poznatků z aplikační praxe plynou nějaké závěry *de lege ferenda* co do konkrétních změn právní úpravy ?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	„ <i>Velmi dobře</i> “, popř. lépe dle výsledku obhajoby.

5. 1. 2021

V Praze dne _____

Mgr. Václav Petrmichl, Ph.D.

oponent